پیشخوان

آماده‌باش در روز استقلال

نیروهای امنیتی و نظامی در تمام نقاط آمریکا در روز استقلال این کشور در آماده باش قرار داشتند تا به مقابله با تهدیدهای امنیتی بپردازند. روزنامه وال استریت ژورنال این خبر را در صفحه اول خود پوشش داده بود. خبر پرداخت غرامت کمپانی نفتی بریتیش پترولیوم نیز یکی از تیترهای صفحه اول وال استریت ژورنال بود. نشت نفت از دکل نفتی متعلق به این کمپانی در خلیج مکزیک باعث بروز دعوی حقوقی میان آمریکا و بریتیش پترولیوم شد که درنهایت و با رای دادگاه کمپانی نفتی بریتانیایی پذیرفت که ۱۸/۷ میلیارد دلار غرامت پرداخت کند. افزایش اشتغال در آمریکا که به رقمی بی‌سابقه در شش سال اخیر رسیده نیز دیگر خبر مهم این روزنامه بود.

یادداشت

بازی همه‌پرسی در مهد دموکراسی

محمدرضا احمدی‌نیا
Behzad.Ahmadinia@fdn.ir

حاکمیت مردمی، تصمیم‌گیری با رای مردم یا همان تعبیر کلی دموکراسی در علوم سیاسی و اجتماعی سابقه‌ای بسیار بیشتر از عصر مدرن در زندگی بشر دارد. نخستین خاستگاه اندیشه شراکت عوام مردم در قدرت، کشور باستانی یونان بود؛ کشوری که در آن زمان به صورت دولت‌شهرهای مستقل و متحد اداره می‌شد و مهد فلسفه و منطق نیز بود. اکنون پس از گذشت ده‌ها قرن از آغاز اندیشه دموکراسی، یونان بار دیگر با این کلمه، بخش بزرگی از سیاست و اقتصاد جهان را به خود معطوف کرده است. همه‌پرسی یا رفراندوم، یکی از نخستین واژه‌هایی است که در مباحث دموکراسی به آن پرداخته می‌شود. در یک حکومت مردم‌گرا، حاکمیت در برخی تصمیم‌گیری‌ها به آرای مستقیم جمهور ملت مراجعه و تصمیم‌گیری می‌کنند. در شکل آرمانی این حکومت، تمام تصمیم‌های کلان و برخی چاره‌جویی‌های خرد، با استفاده از این ابزار انجام می‌شوند که نمونه امروزی آن را در کانتون‌های کشور سوئیس می‌توان دید، اما در دیدگاه عملگرا و واقعیت‌پندار سیاست امروز، بهره‌گیری از چنین روشی در جوامع پیچیده و گسترده امروزی با جمعیت متراکم و پراکنده، امری نزدیک به محال است که موجب می‌شود قوانین و شرایط ناظر بر دموکراسی را نیز متناسب با این وضعیت تغییر دهیم. در تعریف امروزی که از واژه «دموکراسی» وجود دارد، حاکمیت تنها در موارد مشخص و خاصی می‌تواند به آرای عمومی مراجعه و تصمیم‌گیری کند که معمولا این موارد محدود به انتخاب رئوس یا ارکان هرم قدرت و تعیین تکلیف در مسائل بسیار کلان است که می‌تواند آینده یک ملت را تغییر دهد. با این مقدمه، در این نوشتار کوتاه قصد یک بررسی درباره تصمیم دولت یونان برای برگزاری همه‌پرسی درباره ادامه سیاست‌های اقتصادی را داریم. همه‌پرسی امروز یونان از چند منظر قابل تامل و بررسی است. نخستین حیطه‌ای که می‌توان این تصمیم را در آن نقد کرد، به خود علوم سیاسی و نظام دموکراتیک یونان بازمی‌گردد. در این نظام که برپایه دموکراسی پارلمانی اداره می‌شود، تصمیم‌گیری و اجرا در امور اقتصادی برعهده دولت که متشکل از حزب حاکم یا ائتلافی از احزاب برتر است، گذاشته شده است و مراجعه به نظر عوام جامعه در موضوعات فرعی، تنها به صلاحدید مجلس ممکن است؛ قانونی که هدف از وضع آن به‌طور معمول، جلوگیری از انتقال هزینه تصمیمات دولت به آرای عمومی است. زاویه دیگری که در همه‌پرسی یونان باید به آن دقت کرد، این اصل مهم است که مردم یونان یک‌بار در یک همه‌پرسی به حضور در میان کشورهای اتحادیه اروپا رای مثبت داده‌اند و این کشور همراه با ۱۲ عضو نخست، از ابتدای سال ۲۰۰۲، واحد پول یورو را به‌عنوان بخشی از توافق اتحادیه اروپا پذیرفته است؛ تصمیمی که اجرای سیاست‌های مالی سختگیرانه و دقیق برای جلوگیری از فساد و دریافت مالیات، بخشی از تبعات و الزامات آن بوده است. حال دولت یونان قصد دارد نتایج حاصل از بی‌قیدی‌های اقتصادی و مفاسد مالی را از راه مراجعه به نظر عمومی درباره بدهی‌های خارجی حل و فصل کند. این اقدام نه‌تنها با روح قانون همه‌پرسی، بلکه با منطق عام سیاسی نیز مغایرت دارد و بیشتر در رده اقدامات «عامه‌پسند» (پوپولیستی) قابل طبقه‌بندی است. از سوی دیگر، قوانین ناظر بر روابط بین‌الملل نیز دیدگاه مثبتی نسبت به چنین اقدامی ندارد. در رویه‌های بین‌المللی و حقوقی دولت‌ها به‌عنوان نماینده مردم محسوب می‌شوند و پس از امضای تعهد و پذیرش توافقی، آن تعهد برای حاکمیت کشور لازم‌الاجراست. از این‌رو هر دولتی این حق را دارد که پیش از ورود به یک پیمان و برعهده گرفتن مسئولیت‌های ناشی از آن، مساله را به رای عمومی گذاشته و نظر جامعه خود را درباره آن جویا شود. علت چنین پیش‌بینی‌هایی این است که دولت در مجامع بین‌المللی یک شخص حقوقی است که با تغییر قدرت و پایان دوران زمامداری آن، کلیه مسئولیت‌ها و تعهداتش به زمامدار بعدی که متصدی این شخصیت حقوقی خواهد شد، انتقال می‌یابد. حال اگر با وجود تمام این تعاریف، دولتی قصد برهم زدن معادلات بین‌المللی و خروج از تعهدات خود را داشته باشد، متناسب با قدرت قهریه‌ای که در آن پیمان درنظر گرفته شده است، باید در انتظار واکنش طرف یا طرف‌های مقابل نیز باشد. اقدامی که در نمونه اخیر از سوی اتحادیه اروپا با توقف کلیه کمک‌های مالی تا تعیین نتیجه نهایی صورت گرفته و بانک‌ها و موسسات مالی یونان را فلج کرده است. حال این بار تصمیمی حیاتی برای یونان و قاره اروپا، با کمی اغماض، برعهده دموکراسی گذاشته شده تا از ابتدایی‌ترین ابزار خود برای حل آن استفاده کند.

> در یونان که برپایه دموکراسی پارلمانی اداره می‌شود، تصمیم‌گیری و اجرا در امور اقتصادی برعهده دولت که متشکل از حزب حاکم یا ائتلافی از احزاب برتر است، گذاشته شده است و مراجعه به نظر عوام جامعه در موضوعات فرعی، تنها به صلاحدید مجلس ممکن است

ترکیه

هشدار رئیس‌جمهور ترکیه درباره برگزاری انتخابات زودهنگام

اردوغان حکومت اقلیت نمی‌خواهد

فرهیختگان| رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه در سخنانی در یک مراسم افطاری احزاب ترکیه را تهدید کرد در صورت عدم توفیق نسبت به تشکیل دولت ائتلافی، او بار دیگر از مردم ترکیه خواهد خواست تا تکلیف دولت آینده را مشخص کنند. اشاره اردوغان به برگزاری انتخابات زودهنگام پارلمانی است که براساس قانون اساسی ترکیه در صورت عدم تشکیل دولت ائتلافی طی مدت ۴۵ روزه مهلت قانونی، گزینه‌ای گریزناپذیر خواهد بود. اردوغان گفت یک دولت اقلیت نخواهد توانست مشکلات ترکیه را حل کند. او افزود وقتی احزاب ترکیه نتوانند درباره مسائل سیاسی‌شان راه‌حلی بیابند، چگونه می‌توانند مشکلات ترکیه را حل کنند. این سخنان اردوغان احتمال برگزاری انتخابات زودهنگام را افزایش می‌دهد. از سوی دیگر احمد داوود اوغلو، رئیس حزب عدالت و توسعه و نخست‌وزیر مستعفی ترکیه در سخنانی اعلام کرد رایزنی‌ها برای تشکیل دولت ائتلافی آینده از هفته جاری آغاز خواهد شد. او که در شهر زادگاه خود قونیه و در یک افطاری حزب عدالت و توسعه سخن می‌گفت، افزود: «دوران حاکمیت تک‌حزبی پایان یافته است و اراده ملی ناشی از انتخابات هفتم ژوئن به ما می‌گوید با همکاری یکدیگر حکومت تشکیل دهیم.» داوود اوغلو تاکید کرد حزب عدالت و توسعه به‌منظور تشکیل دولت ائتلافی با هر سه حزب حاضر در پارلمان مذاکره خواهد کرد.

در محافل سیاسی ترکیه سناریوهای مختلفی درباره دولت ائتلافی آینده مطرح می‌شود؛ با این حال برخی ناظران مسائل ترکیه معتقدند گزینه مورد نظر اردوغان عدم تشکیل دولت ائتلافی و برگزاری انتخابات زودهنگام به‌منظور کسب اکثریت مطلق کرسی‌های پارلمان از سوی حزب عدالت و توسعه است. این گزینه تنها راه دوباره برای حزب عدالت و توسعه به‌منظور کسب اکثریت مطلق است، اما ممکن است نتیجه انتخابات فرق چندانی با وضعیت کنونی نداشته باشد. حزب عدالت و توسعه هم‌اینک ۲۵۸ کرسی از پارلمان را دارد و برای کسب اکثریت نیازمند ۱۸ کرسی دیگر است.

یک سالگی خلافت خودخوانده البغدادی

شکاف در داعش

فرهیختگان| درست در یک سالگی اعلام خلافت خودخوانده داعش، دیروز خبری در رسانه‌ها منتشر شد که حاکی از ایجاد شکاف در ساختار سرکردگی گروه تروریستی بعثی – تکفیری داعش است. بر این اساس، ابوبکر بغدادی ۱۳ نفر از سرکردگان ارشد این گروه تروریستی ازجمله پنج نفر از فرماندهان عالی‌رتبه را اعدام کرد. روزنامه العربی الجدید لندن به نقل از منابع سوری و عراقی گزارش داد: «این برای اولین‌بار است که تلاشی برای عزل ابوبکر بغدادی صورت می‌گیرد. پس از افشا شدن این برنامه، اعضای داعش تلاش برای کودتا علیه ابوبکر بغدادی، سرکرده گروه تروریستی مذکور را خنثی کردند و پس از آن بغدادی ۱۳ نفر از فرماندهان برجسته ازجمله پنج فرمانده عالی‌رتبه را به دلیل نقش داشتن در توطئه اعدام کرد.

بیشتر فرماندهان اعدام‌شده، عرب‌هایی از منطقه مغرب عربی (شمال آفریقا)، سوریه، یمن و کویت هستند. یک کرد و یک چچنی نیز اعدام شده‌اند. کودتای نافرجام پس از آن انجام شد که مناقشه سختی بر سر عملیات نظامی داعش و گسترش آن با حضور جناح‌های تروریست مخالف این گروه خصوصا در سوریه، لیبی و افغانستان در گرفت. این گزارش در پی آن منتشر شد که گروه تروریستی بعثی – تکفیری داعش ابوعثمان الحسن، فرمانده ارشد داعش در موصل و یکی از اعضای هیات رایزنی داعش و نیز یکی از دوستان بغدادی را به اتهام توطئه اعدام کرد. روزنامه العربی الجدید به نقل از یک منبع در موصل عراق نوشت که براساس طرح این سرکردگان قرار بود بغدادی در نزدیکی جنوب شهر رقه در سوریه که پایتخت داعش خوانده می‌شود، کشته شود. این طرح کودتای داخلی در داعش در حالی افشا می‌شود که یک سال از اعلام خلافت خودخوانده ابوبکر بغدادی می‌گذرد.

> طرح کودتای داخلی در داعش در حالی افشا می‌شود که یک سال از اعلام خلافت خودخوانده ابوبکر بغدادی می‌گذرد

یک سال پیش گروه تروریستی بعثی – تکفیری داعش در اقدامی ناگهانی خلافت خودخوانده خود را به سرکردگی ابوبکر بغدادی در شهر موصل، دومین شهر بزرگ عراق اعلام کرد؛ زمانی که این گروه اعلام خلافت کرد تقریبا نیمی از خاک سوریه و یک‌سوم خاک عراق را در اختیار گرفته بود. سرکردگی داعش را ابوبکر بغدادی در اختیار دارد و او تصمیم نهایی را در تمام موارد اتخاذ می‌کند. ابوعبدالله بغدادی نیز نفر دوم این گروه به شمار می‌آید. ابوبکر بغدادی پس از کشته شدن ابوعمر بغدادی این جایگاه را برای خود ایجاد کرد. ابومسلم العفاری‌الترکمنی نیز در ساختار سرکردگی داعش جایگاه سوم را دارد. مسئولیت‌ها در این گروه تروریستی توسط شوراهای مختلف ازجمله شورای نظامی، شورای دفاع، امنیت و اطلاعات (مهم‌ترین شورا در ساختار داعش به‌شمار می‌آید)، شورای قضایی و شورای رسانه‌ای تعیین می‌شود که سرکردگی اکثریت این شوراها را نظامیان و مقام‌های حکومت صدام حسین تشکیل می‌دهند.

از زمان روی کار آمدن ابوبکر بغدادی، یک تغییر مهم دیگر نیز در ساختار داعش شکل گرفت و آن ایجاد وزارتخانه‌های مختلف در موازات فعالیت شش شورا است.

حمله موشکی داعش به سرزمین‌های اشغالی

شبه‌نظامیان وابسته به داعش در مصر مسئولیت شلیک سه راکت به اراضی اشغالی رژیم صهیونیستی را برعهده گرفتند. گروهی به نام «ولایت سینا» که اخیرا در صحرای سینا با حمله به نظامیان مصری حداقل ۶۰ کشته بر جا گذاشتند، اعلام کرده که شلیک این راکت‌ها به اسرائیل در اعتراض به حمایت تل‌آویو از ارتش مصر است. گروه «ولایت سینا» در صفحه توییتر خود اعلام کرد که سه راکت گراد به مواضع یهودیان در فلسطین اشغالی شلیک کرده است. در همین حال تل‌آویو اعلام کرده که دو راکت در مناطق جنوبی اسرائیل به زمین برخورد کرده اما هیچ تلفاتی بر جای نگذاشته است. رسانه‌های اسرائیلی گزارش دادند که موشک‌های شلیک‌شده از سوی داعش به حوالی اشکول اصابت کرده است. این برای نخستین‌بار است که داعش مستقیما موشک‌هایی را به سمت سرزمین‌های اشغالی شلیک می‌کند. این گروه اخیرا دولت مصر را به انجام حملات بیشتر تهدید کرده بود و از سوی دیگر نیز گروه حماس را به بی‌کفایتی در اداره نوار غزه متهم و تهدید کرده بود به‌زودی وارد نوار غزه خواهد شد. این اقدام داعش و حامیانش زنگ خطر را برای دولت مصر و نیز تل‌آویو به صدا درآورده است.

خبر

هشدار شیخ الازهر نسبت به اختلافات شیعه و سنی

شیخ الازهر مخالفت خود را با «رافضی» خواندن شیعیان اعلام کرد. به گزارش ایسنا احمد طیب، شیخ الازهر گفت: «الازهر در قرن گذشته خواهان تفاهم میان اهل تسنن و تشیع شد و همواره بر حفظ وحدت تاکید دارد، چراکه آنچه در حال حاضر آتشش به ما رسیده است و ما از آتش آن می‌سوزیم، فقط به خاطر تفرقه میان اهل تسنن و تشیع بوده است و این امر باید برای همگان معلوم باشد.»

احمد الطیب افزود: «چگونه این تفاهم صورت خواهد گرفت، در حالی که اهل تسنن از برخی افراد منسوب به شیعه این اهانت‌ها را می‌شنوند. در مقابل ما برخی مسائل منفی را در نزد «تعداد کمی» از متعصبان اهل تسنن می‌شنویم.

همانند تکفیر برخی شیعیان و پافشاری برای آنکه شیعیان را «رافضی» بنامند که این امر شایسته نیست و ما نیاز داریم علمایی از تشیع و تسنن که هم و غم این امت را دارند جمع شوند و این مسائل را کمتر کنند. شاید این امر به توقف کشتار، تخریب و ویرانی میان دو طرف کمک کند.»

بازنگری در سیاست‌های امنیت ملی روسیه

ولادیمیر پوتین خواستار تغییر در سیاست‌های امنیت ملی روسیه شده است. رئیس‌جمهور روسیه بر متعادل کردن استراتژی امنیت ملی کشورش تاکید کرد تا مسکو بتواند در موضعی بهتر در زمینه مقابله با چالش‌ها و تهدیدات خارجی قرار بگیرد. «اول از همه لازم است که سریعا مجموعه چشم‌انداز چالش‌های بالقوه و خطرات در بخش‌های سیاسی، اقتصادی، اطلاع‌رسانی و... تجزیه و تحلیل شود؛ سپس براساس این تحلیل‌ها ما می‌توانیم استراتژی امنیت ملی روسیه را متعادل کنیم.» ولادیمیر پوتین در نشست شورای امنیت روسیه وعده داد که روسیه به ایجاد همبستگی اقتصادی قوی‌تر میان کشورهای عضو کشورهای مستقل و مشترک المنافع و حمایت از ارتقای همکاری میان کشورهای عضو بریکس متشکل از برزیل، روسیه، هند، آفریقای جنوبی و کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای ادامه می‌دهد.

به گفته رئیس‌جمهور روسیه، غرب نتوانسته است جامعه روسیه را با استفاده از تحریم‌ها دچار تفرقه کند. او تاکید کرد اقدامات متقابلی که دولتش اتخاذ کرد، نقش فعالی در ایجاد ثبات اقتصادی و مالی داخلی و اشتغالزایی در روسیه ایفا کرد. «تلاش برخی از کشورهای غربی برای ایجاد تفرقه در کشور با استفاده از تحریم‌ها شکست خورده است. امروز کاملا روشن است که تلاش‌هایی برای ایجاد اختلاف و تفرقه در جامعه ما وجود دارد و برخی می‌خواهند از مشکلات خاص بهره‌برداری کنند، اما این اقدامات به نتیجه‌ای نرسیده است. ما سیاست‌های مستقل داخلی و خارجی را در پی گرفته‌ایم. ممکن است هرکسی آن را دوست نداشته باشد اما راه دیگری وجود ندارد.»

اتهام‌زنی و رجزخوانی در اروپا

بحران یورو

بحران یونان به ساعات حساس پایانی رسید

فرهیختگان| امروز زمان موعود برای همه‌پرسی در یونان بر سر پذیرش شرایط اتحادیه اروپا برای تداوم کمک‌های مالی به این کشور است. در آخرین ساعات روز شنبه یانیس واروفاکیس، وزیر اقتصاد و دارایی یونان در سخنانی انتقادی سیاستمداران ارائه‌دهنده وام به کشورش را «تروریست» خطاب کرد و الکسیس سیپراس، نخست‌وزیر یونان، در یک سخنرانی احساسی در میدانی در آتن، از مردم دعوت کرد تا با رای «نه» به این همه‌پرسی، دولت او را در مذاکرات اروپایی در موضع قدرت قرار دهند. سیپراس در بخشی از سخنان خود خطاب به مردم گفت: «بیایید با رای «نه» حتی اگر قرار به ترک اتحادیه اروپاست، آنجا را با وقار ترک کنیم.» این سخنان در حالی بیان می‌شود که از پنج روز قبل، بانک‌ها و موسسات مالی یونان به دلیل نبود هیچ‌گونه نقدینگی، تعطیل هستند و عابربانک‌ها نیز حداکثر تا سقف ۶۰ یورو روزانه پول در اختیار مردم قرار می‌دهند. از سوی دیگر به گزارش رویترز، ولفگانگ شوبل، وزیر دارایی آلمان در اظهارنظری درباره وضعیت یونان و آینده احتمالی آن گفت: «یونان یکی از اعضای حوزه یورو است و در این حوزه باقی‌خواهد ماند. تنها مساله این است که تصمیم بگیرد به کار کردن با یورو ادامه دهد یا اینکه برای مدت موقتی به پول سابق خود بازگردد. این تصمیمی است که مردم یونان باید اتخاذ کنند.» این موضع‌گیری نشان از میزان انعطافی دارد که اروپا در مقابل یونان برای حفظ این کشور در مرزهای خود نشان می‌دهد. نتایج همه‌پرسی امروز تعیین‌کننده آینده مالی یونان و اتحادیه اروپا خواهد بود و تمامی چشم‌ها طی ساعات آینده به این کشور باستانی دوخته شده است.

لاوروف هشدار می‌دهد

ارمنستان

نگرانی روسیه از احتمال انقلاب رنگی در ارمنستان

فرهیختگان| ناآرامی روزهای گذشته در ارمنستان که به بهانه افزایش قیمت برق صورت گرفته و ادامه دارد نگرانی روسیه را سبب شده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه نسبت به تلاش کشورهای غربی به‌منظور ایجاد انقلاب رنگی در ارمنستان هشدار داد. لاوروف که در حاشیه نشست کشورهای «بریکس» سخن می‌گفت تاکید کرد انگیزه اصلی اعتراضات اخیر در ارمنستان اقتصادی است اما برخی کشورهای غربی تلاش دارند این اعتراضات را به سمت و سوی سیاسی سوق دهند. روسیه نگران تکرار اعتراضات سال‌های ۲۰۰۳ و ۲۰۰۴ در گرجستان و اوکراین است که به انقلاب‌های رنگی و سرنگونی حکومت‌های طرفدار روسیه انجامید. در نوامبر سال ۲۰۱۳ نیز اعتراضات مشابهی در اوکراین به وقوع پیوست که به عزل ویکتور یانوکوویچ رئیس‌جمهور مخلوع اوکراین از قدرت و فرار او به روسیه انجامید. کشورهای اروپایی و آمریکا از معترضان غربگرا در اوکراین حمایت می‌کردند. آمریکا، اتحادیه اروپا و سازمان امنیت و همکاری اروپا نسبت به ناآرامی‌ها در ارمنستان ابراز نگرانی کرده و پلیس این کشور را به عدم خشونت دعوت کرده است. دولت سرژ سرکیسیان رئیس‌جمهور ارمنستان هفته گذشته در برابر اعتراضات عقب‌نشینی کرد و قیمت برق را به رقم سابق بازگرداند، اما برخی گروه‌های معترض همچنان برای ادامه اعتراض علیه حکومت در خیابان‌ها مانده‌اند. دولت ایروان روز جمعه اعلام کرد پلیس‌هایی را که در جریان اعتراضات برخورد خشنی با معترضان داشته‌اند، تحت تعقیب و مجازات قرار خواهد داد. ارمنستان متحد نزدیک روسیه محسوب می‌شود و روابط تجاری نزدیکی با روسیه دارد.

م/الف ۱۱۳۰

ابلاغ رای

آقای حبیب اله خلعتبری کارمند پیمانی سازمان شیلات ایران

نظر به غیبت های مکرر و به استناد رای شماره ۱۵۲/ه ب مورخ ۹۴/۲/۱۹ هیات بدوی رسیدگی به تخلفات اداری سازمان محکوم به بازخرید سنوات می شوید. لذا ظرف مدت دو هفته پس از ابلاغ رای چنانچه به رای مذکور معترض می باشید نسبت به ارایه دفاعیه به صورت مکتوب به دبیرخانه هیات واقع در ساختمان مرکزی شیلات ایران اقدام معمول نمایید.

دبیرخانه هیات بدوی رسیدگی به تخلفات اداری
کارکنان سازمان شیلات ایران

سایت روزنامه فرهیختگان www.farheekhtegan.ir

نمایندگی شهرستان‌ها و مراکز استانی روزنامه فرهیختگان
Province and cities agancies
تلفن: ۶۶۳۴۸۰۴۶ (۰۲۱)
فکس: ۶۶۳۴۸۰۱۷ (۰۲۱)
agahi@fdn.ir